

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Terminologin i statsrådets texter

Niina Elomaa
Översättnings- och språksektorn, statsrådets kansli, Finland
Nordterm 2023

Temat "Terminologi i samhällets tjänst"

- Statsrådets (regeringens) texter och översättningarna av dem är centrala i vårt samhälle.
- Det som sker ute i världen och i Finland avspeglas på översättarens skrivbord i form av texter med varierande aktuella teman.
- Termerna från översättningarna sprids snabbt till aktörer inom olika samhällsområden, och därför är det viktigt att termerna är så bra som möjligt redan från början.

Syften med det terminologiska arbetet

- att förtydliga kommunikationen och förenhetliga de termer på olika språk som används i statsförvaltningens texter
- att stödja översättarna genom att bidra till översättningar av hög kvalitet och ett effektivare översättningsarbete
- att säkerställa en korrekt och konsekvent användning av termer i översättningarna
- att sammanställa ordlistor och sprida dem till användare även utanför statsrådet

3 | 21.6.2023

Översättnings- och språksektorn, statsrådets kansli

- sammanlagt 77 anställda
- 50 som översätter till svenska, 17 till engelska eller ryska
- 3 terminologer
- 2 språkteknologiexperter
- 3 servicekoordinatorer

- Vi är alltså en förhållandevis stor aktör inom språk och översättning.

4 | 21.6.2023

Terminologiarbetet

Det terminologiska arbetet inom översättnings- och språksektorn vid statsrådets kansli kan delas in i fyra kategorier:

- 1) utredning av enstaka termer i samband med översättning och termrådgivning
- 2) termlistor och mer omfattande termutredningar
- 3) terminologiska projekt och utarbetande av ordlistor genom nätverksbaserat samarbete
- 4) deltagande i terminologiskt arbete som leds av andra aktörer och terminologisk konsultation

5 | 21.6.2023

Terminologiarbetet

- En stor del av översättarens arbete består av att utreda nya termer och begrunda nya begrepp.
- Tre terminologer stöder översättarnas arbete och sammanställer ordlistor över använda termer.
- Väsentligt i termarbetet är att man använder sig av ordlistor, referensmaterial och andra källor som är så tillförlitliga som möjligt och att man vid behov konsulterar experter.
- Ordlistor utarbetas i samarbete med språkexperter och experter från olika förvaltningsområden inom statsförvaltningen.
- Vi strävar efter att våra ordlistor och termrekommendationer ska få bred spridning och nå olika målgrupper: översättare, sakkunniga i våra ministerier och andra delar av statsförvaltningen, kommunerna, icke-statliga organisationer, journalister och andra som skriver om sådant som vi har ordlistor och anvisningar om.

6 | 21.6.2023

Publikationskanaler

Ordlistorna publiceras i statsrådets termbank Valter eller som separata publikationer.

- termbanken Valter <https://valter.sanakirja.fi/>
- statsrådets kanslis webbplats: <https://vnk.fi/sv/oversattnings-och-spraktjanster/ordlistor-och-anvisningar>
- statsrådets gemensamma publikationsarkiv Valto
- Terminologicentralens termbank TEPA
- ordlistor på webbplatsen <https://sanastot.suomi.fi/sv>

7 | 21.6.2023

Aktuella ordlistor

Nedan följer några exempel på

- teman som under de senaste åren har varit aktuella
- ordlistor som förhoppningsvis ska tjäna samhället i bred utsträckning.
 - Coronaordlistan
 - Ordlistor med anknytning till social- och hälsovårdsreformen
 - Natotermarbetet

8 | 21.6.2023

Coronaordlistan

- klar och tydlig myndighetskommunikation är mycket viktig särskilt i en kris
- enhetliga termer
- ”Termer med anknytning till coronavirussjukdomen covid-19 och undantagsförhållandena i Finland” (fi-sv-en-ru) 2020+2021
- tillgänglig i [PDF](#)- och [Excel](#)-format
[https://vnk.fi/documents/10616/3457861/Koronavirustautiin+\(COVID-19\)+ja+poikkeusoloihin+liittyvi%C3%A4+termej%C3%A4+ja+ilmaisuja+\(fi-sv-en-ru\).pdf/](https://vnk.fi/documents/10616/3457861/Koronavirustautiin+(COVID-19)+ja+poikkeusoloihin+liittyvi%C3%A4+termej%C3%A4+ja+ilmaisuja+(fi-sv-en-ru).pdf/)

9 | 21.6.2023

Social- och hälsovårdsreformen

Centrala begrepp i social- och hälsovårdsreformen fi-sv-en-ru i Valter

- en terminologisk ordlista utarbetad av Terminologicentralen
- statsrådets kansli deltog i arbetet med termerna på svenska, engelska och ryska
- 50 begrepp

Omfattande ordlista om reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet fi-sv-en (PDF)

- 1 100 begrepp på finska, svenska och engelska

10 | 21.6.2023

Natotermarbete

- Handlade först om att sätta in Natotermer i vår interna termbank.
- Nu ett projekt mellan olika ministerier och försvarsmakten för att harmonisera termrekommendationerna på finska och svenska.
- Projektgrupp och styrgrupp med sakkunniga och språkexperter.
- Termerna kommenteras av samarbetspartner i Finland, Sverige, Natorepresentationer och EU.
- Ordlistans första del innehåller bland annat benämningar på centrala politiska samarbetsorgan inom Nato, på kommittéer, avdelningar och den militära kommandostrukturen (80 benämningar).
- Natoordlistan publiceras under juni.

11 | 21.6.2023

Ytterligare information:
termineuvonta.vnk@gov.fi

Niina Elomaa
Specialsakkunnig, terminologi
Översättnings- och språksektor
Statsrådets kansli
Telefon: +358 40 507 5977
E-post: niina.elomaa@gov.fi